

Sygn. akt VII U 517/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2020 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Błażejowska

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2020 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o zasiłek opiekuńczy

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 1 czerwca 2020r. nr (...)

z dnia 13 lipca 2020r. nr (...)

21 lipca 2020 r. nr (...)

1. oddała odwołania,

2. zasądza od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty.

SSR Katarzyna Błażejowska

Sygn. akt VII U 517/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 czerwca 2020 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał ubezpieczonej A. K. prawa do zasiłku opiekuńczego w okresach: od 26 września 2019 r. do 27 września 2019 r., od 16 grudnia 2019 r. do 24 grudnia 2019 r., od 28 stycznia 2020 r. do 31 stycznia 2020 r., od 16 marca 2020 r. do 20 marca 2020 r., od 23 marca 2020 r. do 27 marca 2020 r., od 30 marca 2020 r. do 3 kwietnia 2020 r.

Powyższa decyzja w części dotyczącej uzasadnienia została zmieniona decyzją Zakładu z dnia 13 lipca 2020 r., w której uzasadnieniu wskazano, że Oddział ZUS podjął wypłatę w/w zasiłku opiekuńczego od podstawy wymiaru, przyjmując wyliczenia następujących miesięcy:

września 2018 r. w kwocie $2.310,36 \text{ zł} - 13,17\% = 1.993,61 \text{ zł}$,

października 2018 r. w kwocie $1.977,85 \text{ zł} - 13,17\% = 1706,68 \text{ zł}$,

listopada 2018 r. w kwocie 2.132,64 zł – 13,17% = 1840,25 zł,

grudnia 2018 r. w kwocie 1.977,88 zł – 13,17% = 1.706,71 zł,

stycznia 2019 r. w kwocie 2.121,19 zł – 13,17% = 1830,37 zł,

lutego 2019 r. w kwocie 1.531,61 zł – 13,17% = 1.321,62 zł,

marca 2019 r. w kwocie 2.397,87 zł – 13,17% = 2.069,12 zł,

kwietnia 2019 r. w kwocie 2.859,00 zł – 13,17% = 2.467,03 zł,

maja 2019 r. w kwocie 2.028,97 zł – 13,17% = 1750,79 zł,

czerwca 2019 r. w kwocie 2.859,00 zł – 13,17% = 2.467,03 zł,

lipca 2019 r. w kwocie 2.859,00 zł – 13,17% = 2.467,03 zł,

sierpnia 2019 r. w kwocie 2.859,00 zł – 13,17% = 2.467,03 zł.

Wyliczoną podstawę stanowi średnia w kwocie 24.087,31 zł : 12 miesięcy = 2.007,28 zł. Stawka dzienna zasiłku w wysokości 80% wynosi 53,53 zł.

Z kolei decyzją z dnia 21 lipca 2020 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. ustalił, że dla A. K. podstawę zasiłku opiekuńczego w okresach od 1 maja 2020 r. do 20 maja 2020 r. oraz od 23 maja 2020 r. do 31 maja 2020 r. stanowi kwota 2.007,28 zł.

Od powyższych decyzji odwołanie złożyła ubezpieczona, która wniosła o ich zmianę i przyznanie prawa do zasiłku opiekuńczego za w/w okresy w wysokości 117,17 zł brutto dziennie, a nadto o zobowiązanie organu rentowego do wyliczenia przysługującego jej zasiłku opiekuńczego z uwzględnieniem art. 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz o zasądzenie od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołująca podała, że do dnia 10 lipca 2017 r. przebywała na urlopie macierzyńskim. Zarówno przed, jak po tym okresie, zasiłek chorobowy naliczany był przez ZUS od podstawy ustalonej w 2014 r. Powódka wskazała, że podstawa wymiaru do naliczenia zasiłku chorobowego w czasie jej niezdolności do pracy z uwagi na opiekę nad dziećmi nigdy nie została przerwana – pomiędzy okresami zasiłkowymi przerwa każdorazowo była krótsza, niż 3 miesiące kalendarzowe. Ubezpieczona przyznała, że wystąpiła do Oddziału ZUS w B. o wypłatę świadczenia za okres od 30 czerwca 2019 r. do 3 lipca 2019 r. dopiero w lutym 2020 r. i organ rentowy zgodnie z prawem odmówił wypłaty świadczenia z powodu przedawnienia roszczenia. Nie zmieniało to jednak faktu, iż okres ten był okresem uprawniającym do zasiłku.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w uzasadnieniu wskazując, że ubezpieczona nie była uprawniona do zasiłku za okres od 30 czerwca 2019 r. do 3 lipca 2019 r., zatem nie pobierała zasiłku za ten okres, co doprowadziło do sytuacji, że przerwa pomiędzy okresami pobierania zasiłków była dłuższa niż 3 miesiące kalendarzowe, zatem należało na nowo ustalić podstawę wymiaru zasiłku.

Sąd ustalił, co następuje:

A. K. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą i od dnia 11 lipca 2018 r. podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu.

Okoliczność bezsporna

Ubezpieczona była niezdolna do pracy w związku ze sprawowaną opieką nad dzieckiem w następujących okresach: od 6 sierpnia 2018 r. do 13 sierpnia 2018 r., od 27 września 2018 r. do 2 października 2018 r., od 26 października 2018 r. do 2 listopada 2018 r., od 27 listopada 2018 r. do 5 grudnia 2018 r., od 27 grudnia 2018 r. do 28 grudnia 2018 r., od 31 grudnia 2018 r. do 4 stycznia 2019 r., od 28 stycznia 2019 r. do 1 lutego 2019 r., od 4 lutego 2019 r. do 15 lutego 2019 r., od 11 marca 2019 r. do 15 marca 2019 r., od 9 maja 2019 r. do 17 maja 2019 r., od 26 września 2019 r. do 27 września 2019 r., od 16 grudnia 2019 r. do 24 grudnia 2019 r., od 28 stycznia 2020 r. do 31 stycznia 2020 r., od 16 marca 2020 r. do 20 marca 2020 r., od 23 marca 2020 r. do 27 marca 2020 r., od 30 marca 2020 r. do 3 kwietnia 2020 r., od 6 kwietnia 2020 r., do 21 kwietnia 2020 r., od 23 kwietnia 2020 r. do 20 maja 2020 r. i od 23 maja 2020 r. do 31 maja 2020 r.

Okoliczności bezsporne

Wnioskiem z dnia 9 marca 2020 r. ubezpieczona o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na ubezpieczenie chorobowe za czerwiec oraz lipiec 2019 r. Zakład wyraził zgodę na opłacenie składek na ubezpieczenie chorobowe po terminie, jednocześnie z uwagi na przedawnienie roszczenia wypłaty zasiłku opiekuńczego za okres od 30 czerwca 2019 r. do 3 lipca 2019 r. odmówił wypłaty świadczenia.

Przedtem organ rentowy ustalał podstawę wymiaru na podstawie dochodów osiągniętych w 2014 r., natomiast po okresie przypadającym na niezdolność do pracy ubezpieczonej od dnia 26 września 2019 r. do dnia 27 września 2019 r. Zakład przyjął, że podstawę wymiaru należy wyliczyć za okres 12 miesięcy kalendarzowych od września 2018 r. do września 2019 r., jako podstawę wymiaru ustalając kwotę 2.007,28 zł.

Dowód: wniosek ubezpieczonej z 9.03.2020 r., pismo ZUS z 16.09.2020 r., wniosek ubezpieczonej z 2.04.2020 r., decyzje ZUS z 1.06.2020 r., z 13.07.2020 r., z 21.07.2020 r. – akta ZUS

Sąd zważył, co następuje:

Ustalenia stanu faktycznego Sąd poczynił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie w postaci dokumentów, których prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zwraca uwagę, iż stan faktyczny pozostawał zasadniczo bezsporny między stronami a rozstrzygnięcia wymagała kwestia prawna, czy w przypadku niepobierania przez ubezpieczoną zasiłku chorobowego w okresie od 30 czerwca 2019 r. do 3 lipca 2019 r. zastosowanie znajdzie przepis z art. 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 372 ze zm., powoływana dalej jako: ustawa zasiłkowa) i podstawę wymiaru zasiłku należy liczyć na nowo.

Zgodnie z powołanym wyżej art. 43 ustawy zasiłkowej podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe.

Z kolei w myśl art. 48 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stanowi przeciętny miesięczny przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Zgodnie z ust. 2 omawianego przepisu przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego takiemu ubezpieczonemu stosuje się odpowiednio przepisy art. 36 ust. 2–4, art. 38 ust. 1, art. 42, art. 43 i art. 46, z zastrzeżeniem art. 48a–50. Co jest zatem istotne, art. 48 ust. 2 ustawy zasiłkowej przewiduje, że w odniesieniu do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą art. 43 może być stosowany odpowiednio – i co ważniejsze – z zastrzeżeniem art. 48a–50 tej ustawy.

Zatem nie miała racji w tej kwestii ubezpieczona, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji obowiązany był do zastosowania art. 43 ustawy zasiłkowej, gdyż nie wystąpiła trzymiesięczna przerwa w pobieraniu zasiłków. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, że od wejścia w życie art. 48a ustawy zasiłkowej (od dnia

1 stycznia 2016 r.) spełnienie hipotezy tego przepisu wyklucza możliwość zastosowania art. 43 tej ustawy, skoro przepis ten może być odpowiednio stosowany w odniesieniu do ubezpieczonych niebędących pracownikami tylko z zastrzeżeniem art. 48a-50 ustawy zasiłkowej. Zastosowanie art. 43 ustawy zasiłkowej jest możliwe wyłącznie w sytuacji, w której między ustaniem ubezpieczenia chorobowego z innego tytułu a ponownym rozpoczęciem się takiego ubezpieczenia nie wystąpi żadna przerwa, nawet taka, która jest związana jedynie z nieopłaceniem składki na ubezpieczenie chorobowe bądź z opóźnieniem w jej opłaceniu, gdyż w takiej sytuacji znajdzie zastosowanie art. 48a ust. 4 ustawy zasiłkowej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2018 r., III UZP 6/2018, OSNP 2019 nr 2, poz. 18; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2018 r., III UK 175/17, postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 czerwca 2019 r., I UK 353/18, z dnia 3 kwietnia 2019 r., III UK 222/18, z dnia 17 października 2019 r., III UK 16/19, niepublikowane).

Wobec powyższego stwierdzić należało, iż do sytuacji prawnej ubezpieczonej w niniejszej sprawie powinny znaleźć zastosowanie odpowiednie przepisy art. 48a-50 ustawy zasiłkowej, a nie art. 43 tej ustawy, a zatem Sąd, na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołania.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 540 zł (3x180zł) ustaloną w oparciu o § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

SSR Katarzyna Błażejowska